

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci žalobce: **JUDr. Z. A.**, bytem x, proti žalovanému: **Městský úřad Černošice, odbor vnitřních věcí**, se sídlem Riegrova 1209, 252 28 Černošice, o žalobě proti příkazu žalovaného ze dne 14. 6. 2012, č. j. MUCE 24182/2012 OVV/No, sp. zn. S-MUCE 23877/2012 OVV/No,

t a k t o :

I. Žaloba se o d m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Praze dne 2. 10. 2014 (o níž však až do vydání usnesení ze dne ze dne 8. 6. 2016, č. j. 37 Nc 2210/2014 – 58, o vyloučení věci k samostatnému projednání a rozhodnutí a jejímu faktickému předání dne 12. 7. 2016 správnímu úseku vedl řízení občanskoprávní úsek) domáhal zrušení v záhlaví označeného příkazu žalovaného vydaného dle § 87 odst. 1 zákona č. 200/1990Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kterým byl shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona č. 168/1999Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojištění vozidla“), kterého se dopustil tím, že ke dni 10. 3. 2010 nesplnil povinnost uzavření pojistné smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, tj. nákladního valníkovoého přívěsu, tovární značky Kobras Universal, reg. zn. x, jehož je žalobce vlastníkem od 22. 11. 2000, a v případě zániku pojištění odpovědnosti neodevzdal příslušnému orgánu evidence vozidel registrační značku a osvědčení o registraci vozidla, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2.500 Kč.

Žalobce považoval napadený příkaz za „*nicotný*“. Přestupek měl být spáchán dne 10. 3. 2010, příkaz byl vydán po více jak dvou letech, bylo tedy porušeno ustanovení § 20 zákona o přestupcích. Oznámení České kanceláře pojistitelů č. j. 402/3188 založené ve spisu sp. zn. MUCE 24182/2012 OVV/No, o kterém příkaz tvrdí, že je datováno dnem 7. 6. 2012, datum vyhotovení neobsahuje, neobsahuje ani osobu zpracovatele, ani razítko a podpis odpovědné osoby. Nemá tedy žádnou relevanci důkazu spáchání přestupku. Přívěs značky Kobras Universal, reg. zn. x byl žalobci před *mnoha* lety navíc odcizen při vloupání do skladu v Litoměřicích. Podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o pojištění vozidla odcizením přívěsu zaniklo pojištění o odpovědnosti s právním důsledkem neexistence právní povinnosti k uzavření pojistné smlouvy o pojištění odcizeného přívěsu. Žalovanému také musí být

známo, že adresa ohlašovny Obecního úřadu Třebotov, Klidná 69, okres Praha – západ nemůže být adresou pobytu žadatele, a proto odesláním příkazu na tuto adresu nemohl být žadateli příkaz doručen. Žalobce převzal příkaz osobně až dne 17. 9. 2014 po nahlédnutí do správního spisu, když o existenci správního řízení spis. zn. S-MUCE 24182/2012 OVV/No se dozvěděl až z výzvy exekutorského úřadu JUDr. Ivana Erbana v řízení sp. zn. 021 EX 7770/14. Žalobce navrhl, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek a příkaz žalovaného zrušil.

Předně Krajský soud v Praze (dále jen „soud“) musí konstatovat, že pro správní soudnictví a v něm uskutečňovaný soudní přezkum rozhodnutí správního orgánu je uplatňován požadavek (zásada) subsidiarity a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. Jak již obecně stanoví § 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhat soudní ochrany se lze ve správním soudnictví jen v těch případech, kdy před tím navrhovatel (žalobce) využil (vyčerpal) řádné opravné prostředky ve sféře veřejné správy. Tyto opravné prostředky musí být uplatněny a musí o nich být rozhodnuto dříve, než se účastník obrátí na soud. Stanovení této podmínky bezpochyby do jisté míry omezuje přístup k soudu, s ohledem na zásadu subsidiarity však nikoli svévolně a bezdůvodně. V jejích intencích jde o následnou soudní kontrolu rozhodnutí veřejné správy a o následné poskytnutí soudní ochrany dotčeným veřejným subjektivním právům žalobce. Obecně řečeno, systém opravných prostředků na úrovni veřejné správy, včetně požadavku na jejich předchozí uplatnění, má sloužit k tomu, aby veřejná správa sama mohla napravit svá případná pochybení, a aby se k soudu dostaly jen ty případy, které veřejná správa sama řešit již nemůže. Zakládá se tím podmíněnost soudního přezkumu přezkumem správním.

Institut příkazního řízení je upraven v § 87 zákona o přestupcích, jehož odst. 1 stanoví: *„Není-li pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení, může správní orgán bez dalšího řízení vydat příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty (§ 13 odst. 2). Dle § 87 odst. 4 téhož zákona „obviněný z přestupku může proti příkazu podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor správnímu orgánu, který příkaz vydal. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení.“* Podle § 86 odst. 5 téhož zákona *„příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí.“*

Příkazní řízení je zvláštním druhem správního řízení, jehož účel je zaměřen zejména na rychlost a hospodárnost řízení; skutkové okolnosti nejsou v takovém případě sporné a samotné zrychlení a snížení nákladů řízení spočívá v tom, že další dokazování se zásadně neprovádí. Vzhledem k této skutečnosti poskytl zákonodárce obviněnému z přestupku účinnou možnost obrany, a to formou podání odporu. Včasné podání odporu má *ex lege* (tj. aniž by bylo potřeba dalšího úkonu) za následek zrušení příkazu a pokračování v „běžném“ správním řízení. Správní orgán vydá (po takovém zrušení příkazu) prvostupňové rozhodnutí, které má obviněný možnost napadnout odvoláním, a pokud nesouhlasí ani s tímto rozhodnutím, má možnost se proti němu bránit správní žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. Naopak, není-li odpor podán včas, anebo vůbec, nabývá příkaz účinků pravomocného a vykonatelného rozhodnutí. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j. 1 As 51/2013-58). Z výše uvedeného tak vyplývá, že přímo proti příkazu se nelze domáhat ochrany žalobou ve správním soudnictví.

Na rozdíl od opožděného nebo nepřípustného odvolání, která je odvolací orgán povinen rozhodnutím zamítnout (§ 92 odst. 1 správního řádu), přičemž takové rozhodnutí lze poté napadnout žalobou dle § 65 a násl. s. ř. s., však v případě opožděného odporu zákon nestanoví povinnost vydat o tom správní rozhodnutí.

V případech, kdy prvostupňový správní orgán dospěje k závěru, že jím vydaný příkaz nabyl právní moci, avšak účastník je přesvědčen, že podaný odpor způsobil zrušení

napadeného příkazu [může se jednat o spor o existenci odporu, o včasnosti odporu nebo o podání odporu osobou (ne)oprávněnou], nastane situace, ve které nemůže dojít ke „kontrolé“ ze strany nadřízeného správního orgánu ve smyslu § 92 správního řádu. Není rovněž možné, aby takový účastník napadl samotný příkaz řádným opravným prostředkem – odvoláním (§ 81 odst. 1 správního řádu); dle zákona jediným možným řádným opravným prostředkem proti příkazu je odpor podaný proti nepravomocnému příkazu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j. 1 As 51/2013-58).

Účastníku proto zbývá jediná možná smysluplná a efektivní obrana v jeho situaci, a sice brojit proti „nečinnosti“ prvostupňového správního orgánu, neboť v takové situaci je podstatou tvrzení účastníka, že jeho včasný odpor způsobil zrušení příkazu, avšak prvostupňový správní orgán nepokračoval ve správním řízení a nevydal rozhodnutí ve věci (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 As 266/2014-32).

Prostředkem ochrany proti nečinnosti prvostupňového správního orgánu je pro účastníka institut žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 odst. 3 správního řádu. Vyčerpání tohoto účinného prostředku nápravy je podmínkou podání žaloby proti nečinnosti dle § 5 a § 79 a násl. s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2007, č. j. 7 Ans 1/2007-100).

Možné je proti příkazu (správním orgánem prvního stupně považovaného za řádně doručený a již pravomocný) brojit také cestou podání odporu společně s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání odporu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 8 As 9/2011 – 28). Přičemž dle posledně citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu rozhodnutí vydané dle § 41 správního řádu, jímž nebylo prominuto zmeškání lhůty k podání odporu proti příkazu dle § 87 zákona o přestupcích, je úkonem správního orgánu, na který se nevztahuje kompetenční výluka dle § 70 písm. b) s. ř. s., a proto dle § 65 odst. 1 s. ř. s. podléhá soudnímu přezkumu.

Žalobce tvrdí, že o existenci příkazního řízení se dozvěděl až z výzvy exekutorského úřadu JUDr. Ivana Erbáka v řízení sp. zn. 021 EX 7770/14 a samotný příkaz si osobně převzal až dne 17. 9. 2014 po nahlédnutí do správního spisu. Pokud se tedy žalobce domníval, že příkaz mu nebyl „někdy v roce 2012“ řádně doručen, a že tedy příkaz ani nenabyl právní moci a vykonatelnosti, měl, jakmile se s uvedeným příkazem prokazatelně seznámil, vyčerpat řádný opravný prostředek, tj. podat proti příkazu odpor, popř. i s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k jeho podání. Z žaloby ovšem nevyplývá, že žalobce odpor proti příkazu podal. O možnosti podat proti příkazu odpor byl žalobce v příkazu řádně poučen. Žalobce tedy nevyčerpal řádný opravný prostředek, který mu právní řád k obraně proti příkazu poskytuje. Proto je žaloba dle § 68 písm. a) s. ř. s. nepřijatelná a soud ji dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j. 1 As 51/2013 - 58).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Z důvodu odmítnutí žaloby soud již nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Bude-li soudní poplatek zaplacen dříve než usnesení nabude právní moci, soud toto usnesení zruší (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích).

V Praze dne 29. července 2016

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová